

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З «ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ ПСИХОЛОГІЇ»

Тестові завдання для самостійної роботи до теми 1

Обведіть літеру правильної відповіді:

1. Знання – це:

А - адекватне віддзеркалення в свідомості дійсності у вигляді уявлень, понять, думок, теорій;

Б – сукупність відомостей про дійсність у вигляді теоретичних суджень та постулатів.

2. Наука – це:

А - сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення і теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність;

Б - сукупність усталених поглядів на природу та суспільство.

3. Компоненти теорії – це:

А - вихідна основа (емпірична, теоретична), логічний вивід і доказу, сукупність виведених тверджень і доказів;

Б – послідовність аксіоматичних тверджень, аналіз літературних джерел, узагальнення та умовиводи.

4. Центральні компоненти психологічних теорій – це:

А - загальний образ психологічної реальності та відповідного психічного феномену; центральна категорія; основні поняття та зв'язки між ними; базові твердження;

Б – актуальність дослідження, мета, об'єкт, предмет, гіпотеза, основні висновки.

5. Об'єкт дослідження – це:

А - стійкі і необхідні зв'язки в даній галузі, закріплені в системі наукових абстракцій;

Б – конкретне явище, яке належить до відповідної галузі і описано у науковій літературі.

6. Предмет дослідження – це:

А - дослідницьке завдання відносно елементу теоретичної моделі, яка відтворює суть явища, що вивчається;

Б – самостійна дослідницька задача, розв'язання якої переслідує мету визначити теоретичну сутність досліджуваного явища.

7. Парадигма – це:

А - зразок, модель, постановки проблем і їх рішень; правила і стандарти наукової практики;

Б – теоретична категорія, визначення якої впливає на вибір способів та прийомів наукового дослідження.

8. Проблема – це:

А - питання, яке виникає в процесі пізнання, відповідь на яке має практичний і теоретичний інтерес;

Б – ситуація у процесі пізнання, яка спричиняється практичними і теоретичними утрудненнями.

9. Мета – це:

А - усвідомлений образ результату, що передбачається;

Б – уявлення про бажане у контексті завдання, що виконується.

10. Завдання дослідження – це:

А – конкретизація об'єкту дослідження;

Б – конкретизація предмету дослідження.

11. Закон – це:

А - взаємозв'язки істотних явищ та подій;

Б - необхідне, істотне, стійке відношення між явищами, що повторюється.

12. Модель – це:

А - знаковий аналог фрагмента реальності як об'єкту пізнання;

Б - фізичний аналог фрагмента реальності як об'єкту пізнання.

13. Теоретична модель реальності – це:

А - теоретичні твердження про гіпотетичну суть об'єкту вивчення;

Б - гіпотетичні припущення про теоретичну суть об'єкту вивчення.

14. Сходження від абстрактного до конкретного – метод наукового дослідження, що характеризується:

А - створенням фізичного аналогу досліджуваного явища;

Б - рухом теоретичної думки до все більш повного віддзеркалення.

Тестові завдання для самостійної роботи до теми 2

Обведіть літеру правильної відповіді:

1. Предмет психології:

А - статичне уявлення про сутність психіки і психічних явищ;

Б - змінюване уявлення про сутність психіки і психічних явищ.

2. Криза психологічної науки обумовлюється:

А - відсутністю єдиного підходу до розуміння сутності психіки;

Б - відсутністю єдиного підходу до розуміння принципу детермінізму психіки.

3. Етапи розвитку психології:

А – зміни в уявленні про предмет психології (душа, свідомість, елементи свідомості, поведінка, несвідоме, реакції людини у відповідь на вплив зовнішнього середовища, культурно-історична теорія, принцип єдності свідомості та діяльності);

Б – допарадигмальний, класичний, некласичний, постнекласичний, постмодерністський, постпозитивістський.

4. Сучасна психологія характеризується методологічними установками на:

А - системну логіку дослідження, позитивізм, класичну (некласичну) раціональність;

Б - мережеву логіку дослідження, герменевтику, постнекласичну раціональність.

5. Предмет теоретичної психології:

А - саморефлексія психологічної науки, яка виявляє і досліджує її категоріальний лад;

Б – категоріальний базис психологічної науки, який визначає її понятійний апарат.

6. Генетична психологія – галузь психології, що вивчає:

А - вплив спадковості на розвиток психічної діяльності;

Б - походження і розвиток психічної діяльності.

7. Глибинна психологія – напрям в психології, який базується на:

А – дослідженнях змісту неусвідомлюваних процесів в житті і діяльності людини;

Б - уявленні про провідну роль несвідомих процесів в житті і діяльності людини.

8. Гуманістична психологія – напрям в психології, що досліджує:

А - особистість в процесі її самореалізації і самоактуалізації при рішенні життєвих проблем;

Б – значення гуманних стосунків для самореалізації і самоактуалізації особистості при рішенні життєвих проблем.

9. Розуміюча психологія – напрям в психології, що розглядає:

А - процеси розуміння як основу смислових утворень і засвоєння культурно-історичних цінностей;

Б - душевне життя людини в контексті її смислових утворень і засвоєних культурно-історичних цінностей.

10. Психоаналіз – напрям в психології, який вважає базальним джерелом мотивації:

А – несвідоме (потяги, інтенції, лібідо);

Б – взаємодію сфер свідомого, передсвідомого, несвідомого.

Тестові завдання для самостійної роботи до теми 4

Обведіть *літеру* правильної відповіді:

1. Теорія пізнання аналізує загальні основи, що є базою:
А - процесу пізнання;
Б - пізнавального результату.
2. Проблема зв'язку суб'єкта і об'єкту є проблемою:
А - взаємодії дослідника з об'єктом дослідження;
Б - співвідношення внутрішнього і зовнішнього досвіду.
3. Позитивізм в структурі наукового знання означає, що:
А - позитивне знання може бути отримане тільки у філософських науках при вирішенні загальних наукових проблем;
Б - позитивне знання може бути отримане тільки в спеціальних науках при вирішенні окремих наукових проблем.
4. Наукове знання – це:
А - системний теоретичний опис об'єктів пізнання;
Б - різноманітні зведення про об'єкт пізнання.
5. Єдність логіки, діалектики і теорії пізнання виявляється в:
А - єдності правил мислення, методології та закономірностей пізнавального процесу;
Б - теоретичних, світоглядних і методологічних засад пізнавального процесу.
6. Основа достовірного знання – точне урахування:
А - головних, істотних властивостей, зв'язків, реальних умов існування, тенденцій розвитку пізнаваного об'єкту;
Б – вимог цілеспрямованої діяльності, направленої на освоєння природних і соціальних об'єктів.
7. Теорія віддзеркалення – розглядає відчуття і сприйняття як:
А – передумову віддзеркалення реальності в свідомості людини;
Б - результат віддзеркалення реальності в свідомості людини.
8. Пізнання ґрунтується на:
А – єдності потреб та активності суб'єкта в процесі пізнання;
Б - єдності віддзеркалення, предметно-практичної діяльності і комунікації.

Тестові завдання для самостійної роботи до теми 5

Обведіть літеру правильної відповіді:

1. Методологія – це:

А – сукупність правил щодо розробки методів дослідження;

Б - система принципів і способів організації і побудови теоретичної і практичної діяльності.

2. Методологія психології – це:

А – сукупність існуючих методів психологічних досліджень;

Б - система принципів і способів організації і побудови теорії і практики психології та її окремих галузей.

3. Принципи психології – це:

А - основні положення, які визначають сутність розуміння психіки;

Б - основні положення, які визначають застосування психології.

4. Вибір найбільш адекватного методу залежить від:

А - точного врахування істотних властивостей та зв'язків, тенденцій розвитку об'єкту пізнання;

Б - відтворення об'єкту пізнання таким, яким він існує сам по собі.

5. Філософський аспект методології утворюють:

А - загальні закони розвитку природи, суспільства і мислення;

Б – категорії та закони діалектики.

6. Диференціація наукового знання – це:

А - виділення функціональних підсистем наукового знання та розширення кола їхніх функцій;

Б – диференційована реалізація відповідних пізнавальних функцій.

7. Інтеграція наукового знання – це:

А – установка на цілісне відображення об'єктів наукових досліджень;

Б - підвищення рівня цілісності і організованості наукового знання під впливом об'єднання частин і елементів.

8. Міждисциплінарний синтез виявляється в:

А - інтеграційних науках, в яких поєднуються дані про об'єкт із різних дисциплін;

Б - поєднанні методів різних дисциплін.

9. Перегляд методологічних установок обумовлений:

А – переходом від теоретичної психології до психології практичної;

Б - переходом від системної логіки дослідження до мережевої.

Тестові завдання для самостійної роботи до теми 6

Обведіть літеру правильної відповіді:

1. Метод – це:

А - спосіб побудови і обґрунтування системи знання;

Б - засіб емпіричних досліджень.

2. Методика психологічних досліджень це:

А - конкретизація методологічних вимог відповідно до завдання дослідження;

Б - сукупність методів, вживаних в даному дослідженні.

3. Спеціально наукові методи – дослідницькі методи, які:

А - відтворюють і деталізують теоретичне припущення про суть досліджуваного явища;

Б - визначають послідовність дослідницьких дій.

4. Моделювання – метод, за допомогою якого:

А - відтворюються основні відношення оригіналу;

Б - відтворюється предметна сутність оригіналу.

5. Експеримент – метод, за допомогою якого:

А - розкриваються причинно-наслідкові відношення психічного явища;

Б - розкриваються об'єктивні умови, які призводять до передбачуваних змін.

6. Психолого-педагогічний експеримент – метод, за допомогою якого:

А - вивчаються об'єктивні умови, які є оптимальними для психологічних змін у дитини;

Б - вивчаються зміни психологічних характеристик дитини в процесі активного впливу дослідника на неї.

7. Спостереження – метод, за допомогою якого:

А - отримують дані про феноменологію досліджуваного явища відповідно до загальних теоретичних постулатів;

Б - отримують дані про феноменологію досліджуваного явища відповідно до його теоретичної моделі.

8. Бесіда, інтерв'ю, анкетування – метод, за допомогою якого:

А - отримують відповіді на визначену систему питань;

Б - отримують відповіді на довільний перелік питань.

9. Соціометрія – метод, за допомогою якого:

А - отримують відомості про соціальний статус особистості;

Б - отримують оцінку міжособистісних зв'язків в групі.

10. Біографічний метод – метод, за допомогою якого:

А - отримують відомості про життєвий шлях людини;
Б - відбувається реконструкція життєвих програм і сценаріїв людини.

11. Генетико-моделювальний метод – метод, за допомогою якого:

А - отримують відомості про розвиток і динаміку психічних явищ;
Б – отримують відомості про генетичний базис психічних явищ.

12. Метод вивчення продуктів діяльності – метод, за допомогою якого:

А - отримують відомості про об'єктивні умови життєдіяльності людини;
Б - отримують відомості про суб'єктивні умови життєдіяльності людини.

13. Лонгітюдний метод – метод, за допомогою якого:

А - отримують зведення про психічний розвиток одних і тих же людей впродовж тривалого часу;
Б - отримують зведення про психічний стан різних людей впродовж нетривалого часу.

14. Тест – метод, за допомогою якого:

А - визначають рівень розвитку відповідної психічної якості;
Б – визначають перспективу розвитку відповідної психічної якості.

15. Загальний напрям дослідження визначається:

А - формулюванням початкової тези, яка є розгорнутим формулюванням основного поняття;
Б - відбором літературних джерел, які є необхідними для формулювання основного поняття.

16. Формальна методологія визначає:

А - структуру наукового пояснення, методів побудови наукових теорій; Б – теоретичну основу засобів формалізації теоретичних положень.

17. Загальна методологія формулює:

А - загальні вимоги до основного теоретичного підходу дослідження;
Б - загальні принципи, які утворюють основний теоретичний підхід дослідження.

18. Методологія окремої теорії відтворює:

А - теоретичні положення дослідження конкретної предметної області;
Б - прикладну логіку дослідження конкретної предметної області.

Тестові завдання для самостійної роботи до теми 7

Обведіть літеру правильної відповіді:

1. Категорії психології – це:

А - універсальні, фундаментальні поняття, що мають апріорне значення;

Б - основні поняття, які мають значення для відображення сутності психіки.

2. Психіка – це:

А - функція мозку, яка виконує функції відображення об'єктивної реальності;

Б - властивість мозку, що виявляється у віддзеркаленні, орієнтації і управлінні життєдіяльністю суб'єкта

3. Віддзеркалення – це:

А - загальна властивість матерії відтворювати відбиваний об'єкт;

Б - процес відображення об'єкту.

4. Розвиток психіки - це:

А - підвищення адекватності відтворювати відбиваний об'єкт в сукупності його властивостей;

Б - процес саморуху від простіших до складніших форм віддзеркалення і активності.

5. Свідомість – це:

А – рефлексивне віддзеркалення об'єктивної дійсності;

Б - вищий рівень психічної активності людини, яка є основою досвіду, практичної діяльності і поведінки.

6. Самосвідомість – це:

А - усвідомлення людиною своїх можливостей як суб'єкта власної життєдіяльності;

Б - оцінка себе як суб'єкта, що відчуває, мислить, діє.

7. Діяльність – це:

А - відповідна особистісному смислу модель взаємодії з реальністю;

Б – предметний зв'язок з навколишньою дійсністю, що здійснюється за допомогою предметних дій.

8. Спілкування – це:

А - багатоаспектні процеси встановлення і розвитку контактів;

Б – процес формулювання і сприйняття повідомлень.

9. Особистість – це:

А - індивідуальна своєрідність людини як суб'єкта соціальних відносин і діяльності;

Б - сукупність характеристик людини як суб'єкта соціальних відносин і діяльності.

10. Увага – це психічний процес, який характеризується:

А - спрямованістю свідомості на сприйняття значущої інформації;

Б - інтенсивності і концентрації роботи свідомості при сприйнятті значущої інформації.

11. Відчуття – це психічний процес, який характеризується:

А - віддзеркаленням сукупності властивостей при їх опосередкованому впливі на рецептори;

Б - віддзеркаленням окремих властивостей їх безпосередньому впливі на рецептори.

12. Сприйняття – це психічний процес, який характеризується:

А - віддзеркаленням предметів і явищ при їх безпосередньому впливі на органи чуття;

Б - віддзеркаленням предметів і явищ при їх опосередкованому впливі на органи чуття.

13. Пам'ять – це психічний процес, який характеризується:

А - організацією і збереженням минулого досвіду;

Б – здатністю утримувати інформацію.

14. Мислення – це психічний процес, який характеризується:

А - створенням нових ідей;

Б - узагальненням і опосередкованим віддзеркаленням дійсності.

15. Уява – це психічний процес, який характеризується:

А - створенням суб'єктивних образів;

Б - створенням нових образів шляхом переробки матеріалу сприйняття і уявлень, отриманих у попередньому досвіді.

16. Почуття – це психічний стан, який характеризується:

А - переживанням людиною свого ставлення до предметів і явищ дійсності;

Б – ставленням людини до реальних відношень дійсності.

17. Емоції – це психічний стан, який характеризується:

А - безпосереднім переживанням життєвого сенсу явищ і ситуацій;

Б - переживанням об'єктивних властивостей об'єктів.

18. Воля – це здатність людини, яка характеризується:

А - свідоме регулювання людиною своєї поведінки і діяльності;

Б - впливом на умови досягнення поставленої мети.

19. Темперамент – це властивість людини, яка характеризується:

А - поєднанням психодинамічних властивостей, що виявляються в діяльності і поведінці;

Б – різноманітними проявами психічної діяльності.

20. Характер – це властивість людини, яка характеризується:

А - поєднанням стійких особливостей поведінки і діяльності;

Б - поєднанням психічних якостей індивіда.

21. Здібності – це властивість людини, яка характеризується:

А - ефективністю здійснення певної діяльності;

Б - успішністю оволодіння способами певної діяльності.

22. Задатки – це властивість людини, яка характеризується:

А – особливостями природжених анатомо-фізіологічних показників нервової системи;

Б – особливостями розумової працездатності.